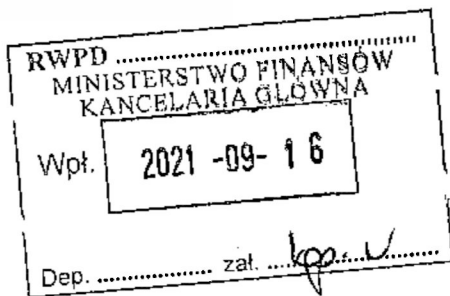

Warszawa, 13 września 2021 r.

Szanowny Pan

Tadeusz Kościński

Minister Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

występuje z wnioskiem o wszczęcie procedury zmierzającej do nowelizacji art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. *o podatku dochodowym od osób fizycznych* (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.) – dalej u.p.d.o.f., w zakresie uzupełnienia treści przepisu o nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Zgodnie z treścią art. 21 ust. 1 pkt 38 u.p.d.o.f. wolne od podatku dochodowego są świadczenia otrzymywane przez emerytów lub rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3000 zł.

Przepis ten zawiera lukę prawną związaną z nieuwzględnieniem w treści ww. normy nauczycieli, którzy zakończyli swoje zatrudnienie w jednostkach systemu oświaty w związku z przejściem na świadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2009 r. *o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych* (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 128 ze zm.) – dalej u.n.ś.k.

Należy zauważyć, że nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zostało wprowadzone jako swoista rekompensata utraconych uprawnień emerytalnych określonych w art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.) – dalej KN.

Nauczyciele, którzy nie mogli przejść na emeryturę nauczycielską, niejako w zamian otrzymali prawo do świadczenia kompensacyjnego finansowanego ze środków budżetu państwa. Świadczenie to umożliwia nauczycielom odejście z zawodu z zapewnieniem środków do życia z funduszy publicznych do czasu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Przyjętą konstrukcją prawną świadczenia przejściowego

nauczycielskie świadczenie kompensacyjne przypomina emeryturę pomostową (I.Jędrasik-Jankowska [w:] *Komentarz do ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych [w:] Prawo do emerytury, z ubezpieczenia i zabezpieczenia społecznego. Komentarz do ustaw z orzecznictwem, wyd. II, Warszawa 2019, art. 1).*

Należy zauważyć, że w związku z treścią art. 9 ust. 2 u.n.ś.k. nauczyciel korzystający ze świadczenia kompensacyjnego nie może być ponownie zatrudniony w żadnej jednostce systemu oświaty bez zawieszenia świadczenia. Jest to rozwiązanie daleko bardziej rygorystyczne niż w przypadku nauczycieli-emerytów, którzy bez żadnych problemów mogą nawiązać stosunek pracę w szkole po przejściu na emeryturę, a więc pobierać jednocześnie wynagrodzenie i emeryturę.

Ponadto jeżeli nauczyciel korzystający ze świadczenia kompensacyjnego nawiąże stosunek pracy poza oświatą, prawo do świadczenia ulega zawieszeniu lub świadczenie to ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103 ust. 3 i art. 14-106 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 291 ze zm.). Tak więc w tej sytuacji status prawny nauczycieli korzystających ze świadczenia kompensacyjnego jest tożsamy z nauczycielami korzystającymi ze świadczenia emerytalnego.

W tym miejscu podnieść trzeba, że zgodnie z treścią art. 53 ust. 2 KN dla nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 5% pobieranych przez nich nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

Na podstawie art. 53 ust. 3 KN odpis ten, łącznie z naliczonymi odpisami podstawowymi na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na pozostałych pracowników oraz emerytów, rencistów i nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne - byłych pracowników, stanowią jeden fundusz w szkole.

Z powyższych norm ustawowych wynika więc, że nauczyciele pobierający nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zostali objęci zakresem podmiotowym funduszu socjalnego w szkole tak samo jak nauczyciele-emeryci, zatem na tej samej zasadzie muszą być uwzględnieni w regulaminie funduszu socjalnego jako osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń socjalnych.

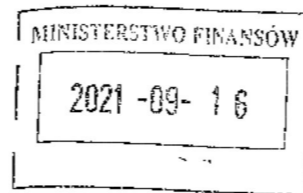
W związku z powyższym uznać należy, że sytuacja prawna nauczycieli pobierających świadczenie kompensacyjne na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest ukształtowana w sposób dalece bardziej niekorzystny niż nauczycieli pobierających emeryturę. Nauczyciele korzystający ze świadczeń kompensacyjnych nie mogą wiązać pobierania tego świadczenia z zatrudnieniem w szkole, tak jak nauczyciele-emeryci.

Zatem nauczyciele pobierające świadczenie kompensacyjne mogą jedynie korzystać ze świadczeń z funduszu świadczeń socjalnych w szkole w której byli ostatnio zatrudnieni, natomiast emeryci mogą pobierać nie tylko emeryturę, ale również wynagrodzenie – jeżeli pracują, oraz pobierać świadczenia z funduszu socjalnego.

Jednakże tylko nauczyciele-emeryci zwolnieni są od podatku dochodowego do kwoty 3000 zł w odniesieniu do świadczeń socjalnych. Nauczyciele pobierający świadczenie kompensacyjne takiego prawa nie mają.

W związku z wykazaniem w treści niniejszego pisma nierównym statusem prawnym nauczycieli pobierających świadczenie kompensacyjne, którzy nie mogą korzystać ze zwolnienia o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 38 u.p.d.o.f., Związek Nauczycielstwa Polskiego wnosi o uzupełnienie treści ww. przepisu o tę kategorię nauczycieli.

Z poważaniem -

Pau
Tadeusz Kościński
Minister Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

PRIORYTET
PRIORITAIRE